

Соціальне відновлення та людський капітал для майбутнього України: людський вимір

Забезпечення локального підходу до соціального відновлення України

Відновлення України, насамперед у її соціальному вимірі, повинно здійснюватися на місцевому рівні з постійним акцентом на впливі війни на людей. Заходи високого рівня, такі як Міжнародна конференція з питань відновлення України 2024 (URC24), будуть максимально дієвими, якщо пріоритет надаватиметься інтересам, потребам та правам тих, хто продовжують страждати від збройної агресії російської федерації проти України.

Перехід від надання гуманітарної допомоги до фінансування довгострокових програм відновлення в Україні залежатиме від того, наскільки добре Уряд України та зовнішні сторони, зокрема держави-донори, приватний сектор та інші розуміють процес переходу різних регіонів від гуманітарної кризи до стабілізації та відновлення. Громадянське суспільство України, яке перебуває найближче до постраждалих громад, повинне постійно формувати таке розуміння та забезпечувати широке інформування про актуальний стан громад. Значний рівень самоорганізації громадянського суспільства забезпечує гнучкість, ефективність та швидкість реагування на нагальні проблеми під час дії воєнного стану. Голос організацій громадянського суспільства (ОГС) має бути врахований уповноваженими органами при розробці відповідних методів, механізмів, політик і процедур, із забезпеченням реальної можливості впливати на процес прийняття рішень, пов'язаних із соціальним відновленням України.

Справедливий розподіл фінансових надходжень на відновлення України від донорів та міжнародних організацій між громадянським суспільством, органами публічної влади, зокрема урядом, побудований на основі конструктивного діалогу між усіма зацікавленими сторонами, які залучені до подолання наслідків війни в Україні, сприятиме більш прозорому використанню коштів. Такий підхід посилить взаємодію і співпрацю між громадянським суспільством, громадським сектором та владою під час заходів з відновлення, а також забезпечить комплексне задоволення потреб постраждалого населення по всій території України. Критично важливим є прозоре звітування про впровадження програм та заходів соціального відновлення, а також щодо використання коштів державного сектору та міжнародних партнерів. Як представники громадянського суспільства України, що працюють з міжнародним фінансуванням, ми маємо діючі системи моніторингу, оцінки, підзвітності та навчання (MEAL), а також надійні системи внутрішнього та зовнішнього аудиту, що забезпечує найвищий рівень підзвітності.

Реформування соціальної сфери, зокрема в питаннях виплат, соціальних послуг та гарантій, має забезпечити залучення громадянського суспільства України до розв'язання нагальних соціальних проблем, спричинених війною і значним погіршенням соціального становища громадян України, та має стати “домашнім завданням” для України на її шляху до членства в ЄС. Гнучкість та ефективність недержавного сектору може допомогти зменшити тиск на державний бюджет, полегшити перехід до стандартів ЄС та застосування найкращих євро-атлантичних реабілітаційних практик для реінтеграції усіх тих, хто найбільше постраждав від війни, зокрема ветеранів. Робота цього сектору також спростить доступ до соціальних послуг і прискорить пристосування соціальної системи до потреб суспільства та держави. Загальнонаціональний аудит потреб та спроможностей

соціальної системи (приватний, державний та громадянський сектори), а також перегляд критеріїв та підстав для здійснення виплат та надання послуг — невід’ємний елемент ефективного та економічно доцільного відновлення. Соціальне відновлення матиме далекосяжний та тривалий вплив, якщо ґрунтуватиметься на відновленні людського капіталу, що може бути реалізовано, зокрема, завдяки догляду за тими, хто здобув поранення у війні, а також створенням інклюзивного середовища для всіх соціальних груп із повним використанням їхніх навичок та вмій.

Перехід від надзвичайного гуманітарного реагування до довгострокових рішень у соціальній сфері має бути поступовим, збалансованим та враховувати фактичну ситуацію на лінії фронту, потреби біженців в евакуації та спроможність приймаючих громад. Важкі наслідки війни для вразливих груп населення та зростаюча кількість осіб у цій категорії вимагає пріоритезації соціальної сфери в державній та бюджетній політиці. Українське громадянське суспільство має унікальну здатність розуміти реальні потреби постраждалого населення та адаптувати свою роботу відповідно до них.

Закликаємо до наступних дій:

- Підтримка Уряду України та міжнародної спільноти має вирішальне значення для визнання вагомого внеску українського громадянського суспільства у зусилля з відновлення України. Вкрай важливо, щоб ключову роль у розробці відповідних стратегій та реформ відігравали представники громадянського суспільства. Забезпечення їх участі поряд з міжнародними інституціями, органами державної влади та місцевого самоврядування, а також комерційними структурами, сприятиме комплексному підходу до відбудови України.
- Необхідно створити нормативно-правову базу для забезпечення рівного доступу до якісних, клієнтоорієнтованих соціальних послуг для всіх осіб, що їх потребують, незалежно від їх місця проживання. Напрацювання цієї бази на основі діджиталізованого підходу до обліку та фінансування сприятиме ефективному та справедливому розподілу ресурсів та послуг.
- Повне дотримання та виконання діючого законодавства та його майбутніх змін в сфері соціальних послуг має бути забезпечено у всіх громадах та регіонах України. Вкрай важливо, щоб усі зацікавлені сторони дотримувалися гармонізованих підходів у застосуванні національного законодавства для послідовного і справедливого надання соціальних послуг всім потребуючим.

Дане звернення було підтримане:

Звернення розроблене для супутньої події, організованої в рамках Міжнародної конференції з питань відновлення України 2024. Цей захід відбувся за підтримки Caritas Internationalis (Карітас Інтернаціоналіс) та Deutsches Rotes Kreuz (Німецький Червоний Хрест).